

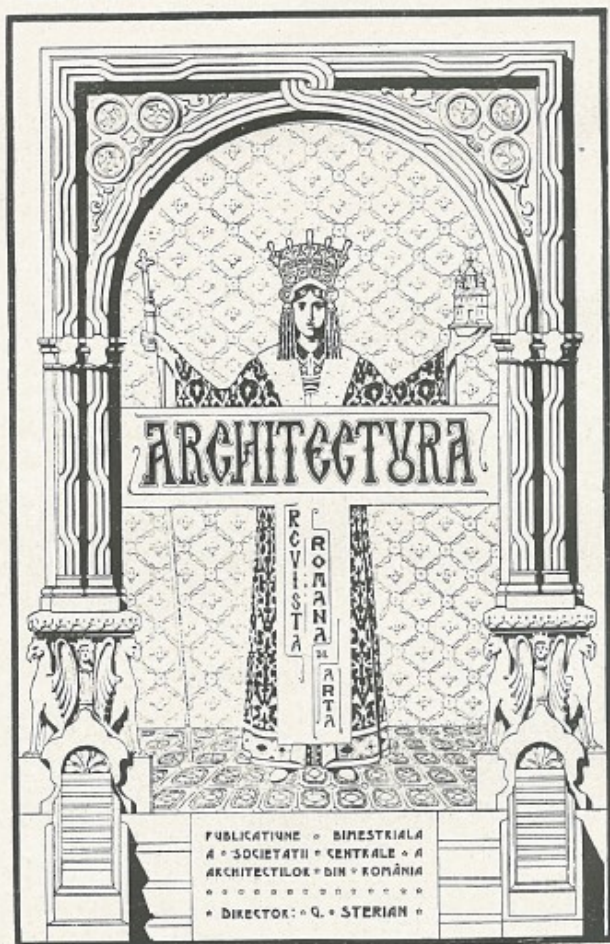

Dublă aniversare: 135 de ani de la înființarea Societății Arhitecților Români
și 120 de ani de la apariția revistei „Arhitectura“

Lect. univ. dr. arh. Elena-Sidonia TEODORESCU

Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară, București

Facultatea de Horticultură – Peisagistică și Horticultură ornamentală

INST. DE ARTE • GRAFICE • „CAZOL • GÖBL” • S-SOR • I. • ST. • BASIDESCU • 1906.

Coperta primului număr al revistei Arhitectura
Editată de G. Sterian

- Anul acesta, avem o dublă aniversare, celebrăm 135 de ani de la înființarea Societății Arhitecților Români (26 februarie 1891) și 120 de ani de la apariția celei mai importante și mai longevive reviste de arhitectură din țara noastră, revista *Arhitectura*, a cărei primă apariție în anul 1906 este datorată Societății Arhitecților Români.
- Anterior acestei publicații, apăruseră *Analele arhitecturii și ale artelor cu care se leagă*, între anii 1890-1893, sub îngrijirea arhitectului Ion N. Socolescu.

SOCIETATEA ARHITECȚILOR ROMÂNI

- Înființată în 26 februarie 1891, SOCIETATEA ARHITECȚILOR ROMÂNI, întrunită în adunare în 4 martie 1891, și-a votat statutul și a ales primul comitet, format din Alexandru Orăscu – președinte, Carol Beniș – vicepreședinte, Ștefan Ciocârlan – secretar, Ion Socolescu – casier și Al. Săvulescu, George Mandrea, Dimitrie Maimarolu ca membri.
- La 7 martie 1903, SAR a fost recunoscută ca persoană morală și juridică, prin documentul publicat în Monitorul Oficial nr. 276/ 14/27 martie 1903.
- Astăzi, continuatoarea SAR spiritual și tradițională este considerată Uniunea Arhitecților din România, în timp ce rolul profesional-regulator actual revine în principal Ordinului Arhitecților din România.

TABLOUL COMITETELOR SOCIETĂȚII ARHITECȚILOR ROMÂNI DELA ÎNFIINȚARE

1891 — 1894	
Președinte	ORĂSCU AL.
Vice-Președinte	Beniș C.
Secretar	Ciocârlan St.
Casier	Socolescu I.
Membri :	Mandrea G. Maimarolu P.

1895 — 1898	
Președinte	SAVULESCU AL.
Vice-Președinte	Socolescu I.
Secretar	Ciocârlan St.
Casier	Mandrea G.
Membri :	Maimarolu P. Dobrescu Toma Negrescu L.

1899 — 1900	
Președinte	SAVULESCU AL.
Vice-Președinte	Socolescu I.
Secretari :	Dobrescu Toma Burcuș St.
Casier	Ciocârlan St.
Membri :	Berindei I. Nedelescu R. Pompilian I. Mihăescu N. C. Călinescu Gr.

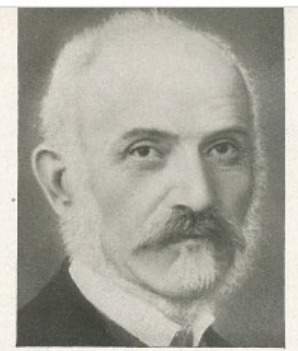
1901 — 1902	
Președinte de onoare	SAVULESCU AL.
Președinte	SOCOLESCU I.
Vice-Președinți :	Mandrea G. Berindei I.
Secretar-Casier	Burcuș St.
Membri :	Dobrescu Toma Mihăescu N. Ciocârlan St. Negrescu L. Nedelescu R.

1903 — 1904	
Președinte	MINCU I.
Vice-Președinți :	Berindei I. Mandrea G.
Secretar	Burcuș St.
Casier	Petculescu Sc.
Cenzor	Negrescu L.
Membri :	Ciocârlan St. Stork I. Călinescu Gr. Mihăescu N.

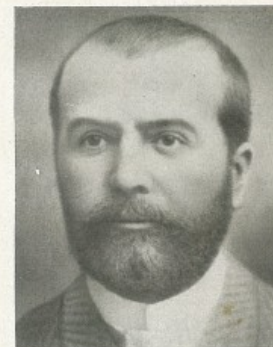
1905 — 1908	
Președinte	MINCU I.
Vice-Președinți :	Mandrea G. Antonescu P.
Secretar	Nicolescu Anghel
Casier	Constantinescu M.
Cenzor	Mihăescu N.
Membri :	George Sterian Ștefănescu Victor Stork I. Iliescu Remus

1909 — 1911	
Președinte	MINCU I.
Vice-Președinți :	Dobrescu Toma Antonescu P.
Secretar	Ciortan St.
Casier	Vasilescu S.
Cenzor	Mihăescu N.
Membri :	Socolescu I. Hârjeu D. Smărăndescu P. Nicolau Gr.

3 Martie 1912 — 29 Septembrie 1912	
Președinte de onoare	MINCU I.
Președinte	ANTONESCU P.
Vice-Președinți :	Dobrescu Toma Lăzărescu Er.
Secretar	Ciortan St.
Casier	Nicolescu Anghel
Cenzor	Smărăndescu P.
Membri :	Hârjeu D. Mihăescu N. C. Simionescu I. Vulcan I.

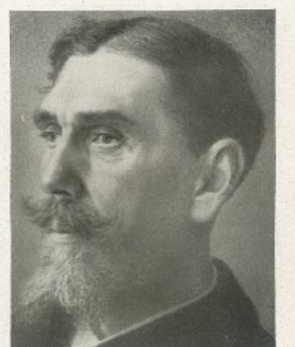
AL. ORĂSCU

AL. SAVULESCU

I. N. SOCOLESCU

ION MINCU

Începuturile Școlii de Arhitectură

- Înființarea unei Școli de Arhitectură a fost realizată în 1892. Școala de Arhitectură avea la început două secții, conducători și arhitecți, a funcționat 5 ani și **a fost susținută până în 1897 numai cu eforturile financiare („mijloacele”) ale Societății Arhitecților Români**. În 1897, s-a hotărât reînființarea secției de arhitectură pe lângă școala de Belle-Arte, ministru al Instrucțiunii fiind Spiru Haret.
- În 1904, arhitectura a devenit o instituție **independentă** sub numele de Școala Superioară de Arhitectură, avându-l ca director pe Ermil Pangrati.
- În mai 1932, învățământul de arhitectură a fost reglementat printr-o **lege proprie**, iar instituția a fost denumită **Academia de Arhitectură**.

ȘCOALA DE ARHITECTURĂ

Învățământul arhitecturii în România a fost introdus odată cu înființarea Școalei de Arte Frumoase, (1863) căreia i se prevăzuse patru secții: pictură, sculptură, gravură și arhitectură. Peripețiile de organizare, ba chiar de suprimare, cum s'a întâmplat între 1866-1867, au lăsat școala de Belle-arte numai cu secțiile de pictură și sculptură. Secția de arhitectură abia reușise să dea o serie de câțiva absolvenți, printre cari pe Toma Socolescu fratele lui I. Socolescu și tatăl lui Toma T. Socolescu. În 1872 ministrul Tell încercă, fără să isbutească, a creea pe lângă Facultatea de științe o secție de Arhitectură. Nevoia tot mai simțită a unei școli de arhitectură, care să pregătească elemente de care țara, în plină dezvoltare constructivă, avea nevoie, a determinat Societatea Arhitecților Români să ia asupra-și înființarea și întreținerea unei școli de arhitectură. Așa încât în 1892 arhitecții: Mincu, Negrescu, Ciocârlan, Maimarolu, Socolescu, Săvulescu, Sterian, Dobrescu, Mihăescu, Beneș și Orăscu, căreia se alătură și Spiru Haret, au hotărât înființarea unei școli de arhitectură pe lângă Școala de Belle-Arte.

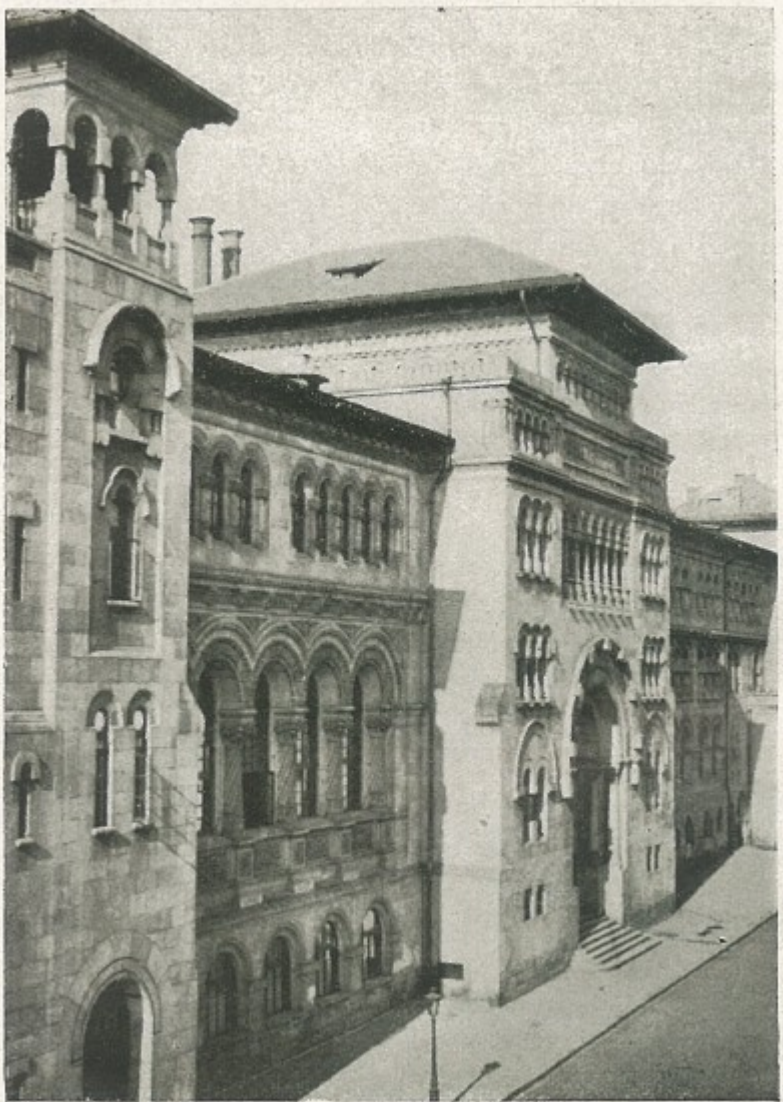
Cum mijloace foarte restrânse la început și încă destul de modeste astăzi, Școala de Arhitectură intra în al zecelea an de funcționare. Primii șapte ani a rămas ca secțiune a Școalei de Arte frumoase; dela 1904 școala noastră are o administrațiune independentă. Învățământul este împărțit în trei secțiuni: 1. *Secțiunea pregătitoare* (cu un caracter mai mult teoretic, ca completare a învățământului liceal); 2. *Secțiunea Conducătorilor* (cu un caracter tehnic); 3. *Secțiunea Arhitecților*, (cu un caracter mai cu seamă artistic) la absolvirea căreia elevii primesc diploma de arhitect.

Secțiunea pregătitoare are două clase; fiecare din celelalte două secțiuni formează câte o clasă. Întregul învățământ al școalei cere cel puțin patru ani.

În curgerea celor nouă ani școlari, dela înființarea școalei, au căpatat Diploma superioară de Arhitect 26 elevi absolvenți. Primele șase diplome au fost eliberate în anul 1902.

După tabloul întocmit în luna Mai a. c. din cei 26 absolvenți ai școalei, șapte se ocupa cu întreprinderi de lucrări; ceilalți sunt ocupați în diferite funcțiuni de Arhitecți sau Arhitecți-ajutori, la ministere, județe, comune, Eforia spitalelor civile, Primăria Capitalei, Direcțiunea generală a Poștelor și telegrafelor, Creditul urban din București, Construcțiunea Expozițiunii generale, etc. Unul d. Naum Torbu, este Arhitect al primăriei din Sofia (Bulgaria).

Marea dezvoltare ce au avut lucrările

Noul local al Facultății de Arhitectură.

Arh. † Gr. CERCHEZ

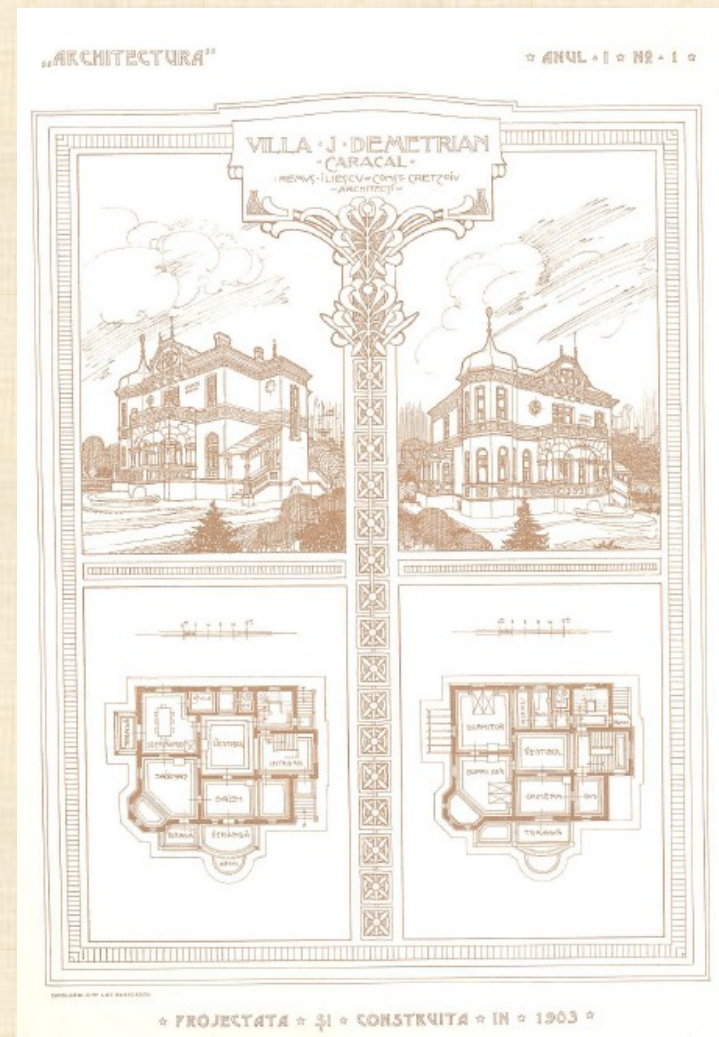
- În 1938, Academia de Arhitectură a fost integrată în Politehnica din București ca Facultatea de Arhitectură, iar între 1943 și 1948 a funcționat și o secție de specializare în Urbanism.
- În urma reformei învățământului din 1948, Facultatea de Arhitectură a devenit **Institutul de Arhitectură**, cu sediul pe strada Biserica Enei nr. 3-5. După o perioadă de independență, în 1949, Institutul a fost încorporat în Institutul de Construcții.
- În 1952, Facultatea a redevenit independentă sub numele de Institutul de Arhitectură, iar în 1953 a primit numele de **Institutul de Arhitectură „Ion Mincu”**.
- În anul 2000, denumirea oficială a fost schimbată în **Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”**, reflectând diversificarea ofertei educaționale. Pe lângă actuala Facultate de Arhitectură, după 1990 au fost înființate două noi facultăți: Facultatea de Urbanism în 1997 și Facultatea de Arhitectură de Interior în 2003.

Revista *Architectura*

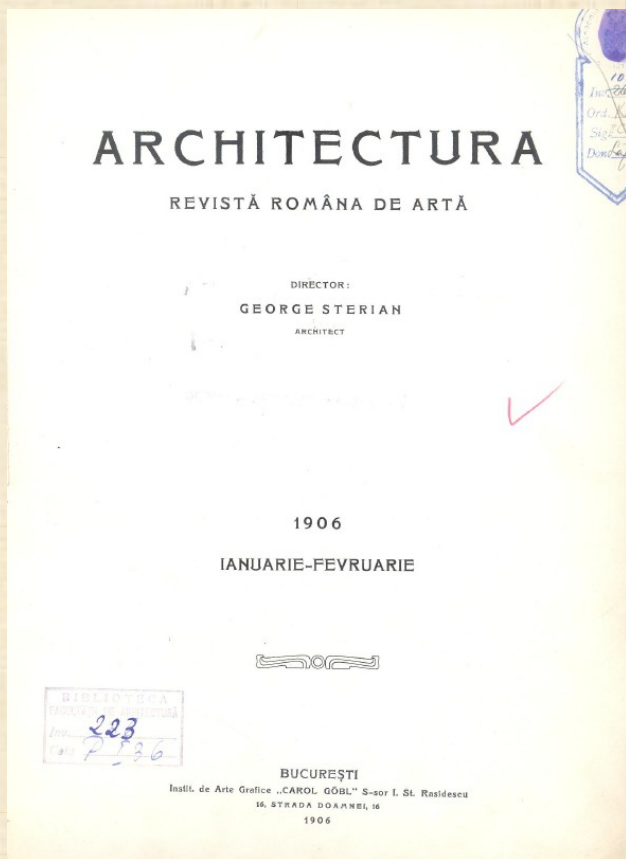
Directorul primului număr al revistei era în 1906 arhitectul George Sterian, iar comitetul de redacție era compus din: George Sterian, Ion Berindey, Toma Dobrescu, Alexandru Tzigara-Samurcaș, Ștefan Burcuș, Nicolae Ghika-Budești, Victor Ștephănescu, Victor Simionescu, Remus Iliescu.

SUMARUL REVISTEI	
TEXT:	
Revista noastră	REMUS P. ILIESCU.
Către Cititori	I. BERINDEY.
Arta Românească	G. STERIAN.
Arta Publică	AL. TZIGARA-SAMURCAȘ.
O vizită la un amator de artă și arhitectură românească	ȘT. BURCUȘ.
Cultura artistică și Educațiunea artistică	IP. STRĂMBULESCU.
Încercări de Artă decorativă românească	N. GHIKA-BUDEȘTI.
Cetatea lui Vlad Țepeș	VICTOR G. ȘTEPHĂNESCU.
Neînțelesul Bizantin	A. BALTAZAR.
Hanul lui Manuk-Bey	ATH. DEMETRESCU.
Concursuri, Bibliografie, Diverse	***
PLANȘE:	
I. BERINDEY.—Palatul G. G. Cantacuzino, Proprietatea General Arion, (Bulev. Colței.) T. DOBRESCU.—Localul Societății Politehnice, (Proiect). V. ȘTEPHĂNESCU, ȘT. BURCUȘ.—Fajada principală a Palatului Artelor la Expoziția din 1906. G. STERIAN.—Balustrada bizantină la Altarul Basilicel din Torcello (relevu). P. ARTACHINO.—Studiu. GR. G. CERKEZ.—Pavilionul român de petrol la Expoziția din Liège. REMUS ILIESCU și C. CRETZOIU.—Villa Demetrian. N. GHIKA-BUDEȘTI.—Proiect pentru Palatul Primăriei din orașul Iași, Mobile moderne românești. V. ȘTEPHĂNESCU.—Cetatea lui Vlad Țepeș (desen). PAXINO.—Fermă model (Proiect). GABRIEL POPESCU.—Medalia comemorativă a liceului din Bitolia.	
DESENE:	
D-nii: G. Sterian, Ip. Strămbulescu, N. Ghika-Budești, V. Ștephănescu, Gabriel Popescu, N. Grant, A. Clavel, Costin Petrescu, V. Mantu, Ath. Demetrescu, A. Stoica, Bărboiu, etc.	

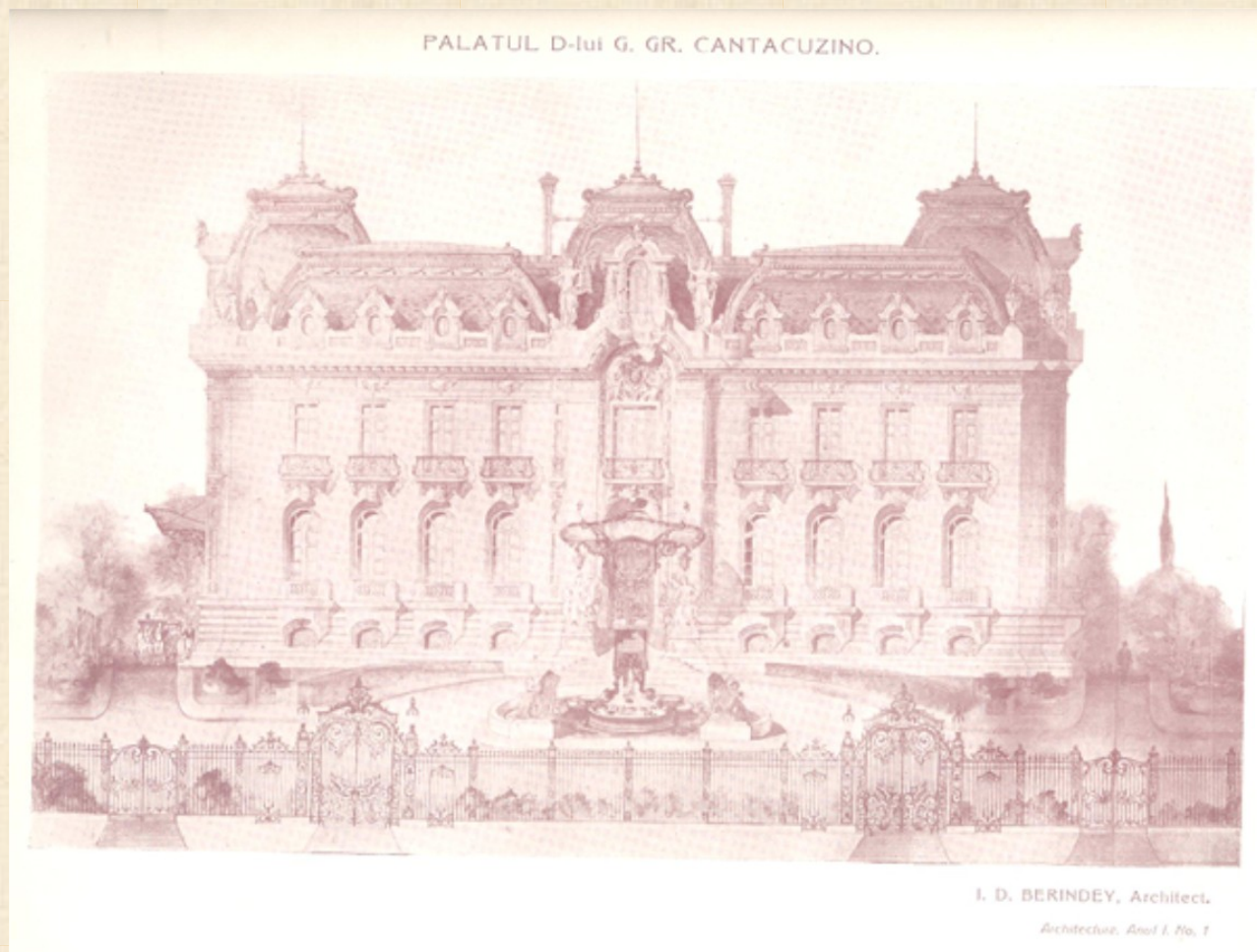
În primul număr al revistei care atunci se numea *Architectura*, având subtitlul *Revistă română de artă*, apărut în ianuarie-februarie 1906, arhitectul Ion D. Berindey subliniază în articolul inaugural intitulat „Către cititori!”, importanța profesiei de arhitect, îndemnându-i pe arhitecți să se grupeze și să acorde respect profesiei îmbrățișate.

Ion D. Berindey afirma că: „Architectura este tot atât de folositoare societății ca și celelalte arte, cari îndulcesc moravurile și temperează caracterele.” El consideră că aceia care cultivă artele trebuie să deștepte și în ceilalți sentimentul frumosului și, așa cum „muzicantul ne dezvoltă sentimentul sufletului cu sunetele-i armonioase”, arhitectul trebuie să le vorbească semenilor despre „părțile frumoase ale unei opere arhitectonice”.

„Și dacă muzica este arhitectura sunetelor, arhitectura este muzica spațiului!” Autorul militează pentru „o lege bine alcătuită”, a profesiei de arhitect. Cuvântul *Către cititori!* este urmat de o *Expunere de motive* și de primul *Proiect de lege. Dispozițiuni relative la titlul de arhitect și la titlul de conductor desemnator*.

Cuvântul *Către cititori!* (pp. 9-12) este urmat de o *Expunere de motive* (pp. 12-14) și de primul *Proiect de lege. Dispozițiuni relative la titlul de architect și la titlul de conductor desemnator* (pp. 15-16). Autorul militează pentru „o lege bine alcătuită”, a profesiei de arhitect. Proiectul de lege cu „Dispozițiuni relative la titlul de architect și la titlul de conductor desemnator“, având 8 articole, este semnat de cei mai importanți arhitecți ai acelor timpuri, membri ai Societății Arhitecților Români.

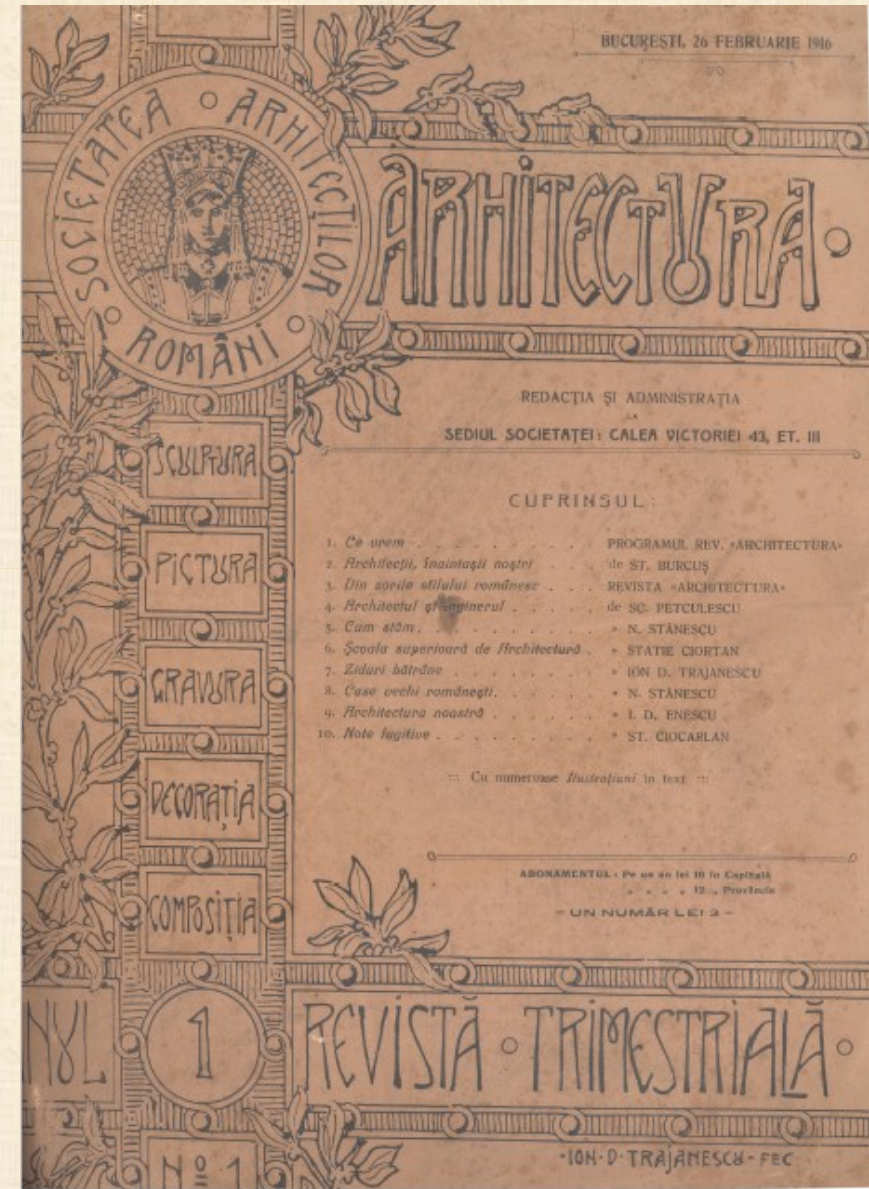

Palatul Cantacuzino, Calea Victoriei, inaugurat în 1906, arh. Ion D. Berindey

Revista *Arhitectura* a apărut cu o periodicitate variabilă, 43 de numere, strânse în 36 de volume, până în 1944, astfel:

- în 1906 - 2 numere,
- în 1916 - 2 numere,
- în 1919 - un număr dublu,
- în anii 1924, 1925, 1926, 1930, 1931-1933, 1934 - câte un număr,
- în anul 1935 - 4 numere,
- în 1936 și 1937 - câte 3 numere,
- în 1938 - 2 numere,
- în 1939, 1940, 1941, 1942 - câte 4 numere,
- iar pentru 1943-1944 un singur număr.

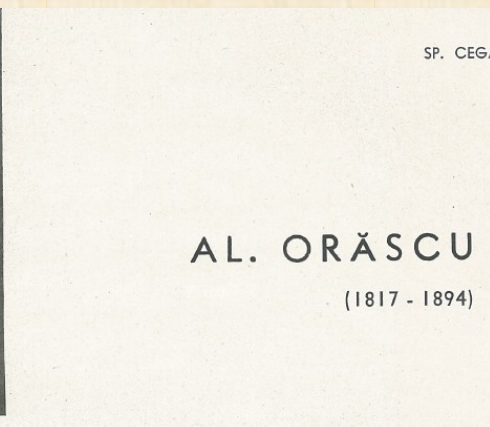
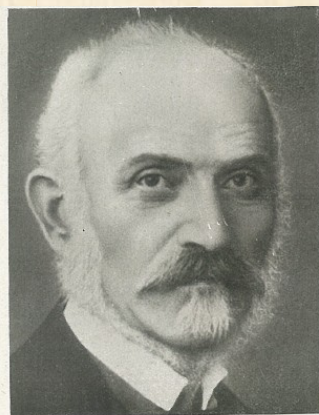
În paginile revistei, au fost prezentate realizări ale arhitecților, precum și dezbateri privind protejarea monumentelor istorice, dificultățile învățământului de arhitectură, statutul arhitectului în societate, probleme organizatorice, concursuri de arhitectură și informații tehnice.

Coperta nr. 1/ 1916, apărut după 10 ani de pauză!

- În nr. 2/ 1916, apar articolele *Arhitectul Ion Mincu. Portret* al arhitectului Alexandru Zagoritz și *Din operele lui Ioan Mincu. Cavouri*, planurile (vederi), fotografiile și detaliile Cavoului Ghika din Cimitirul Bellu sunt prezentate, alături de solicitarea de a se face un album cu operele lui Mincu.

În 1916, se împlineau 25 de ani de la înființarea Societății Arhitecților Români. Primul președinte al S.A.R. a fost Al. Orăscu, urmat de Alex. Săvulescu, I. Socolescu, I. Mincu, P. Antonescu, Gr. Cerkez.

Cavoul Ghika din cimitirul Bellu

Primul Congres General al Arhitecților din România

- A avut loc în 25-26 februarie 1916, cu prilejul împlinirii a 25 de ani de la înființarea Societății Arhitecților Români și s-a desfășurat în Palatul Camerei de Comerț, președintele Grigore Cerkez a ținut cuvântarea *Meseria de Arhitect din timpurile străvechi și până azi*.

- Vicepreședinți erau Leonida Negrescu, Ștefan Ciocârlan, Ion D. Berindey, Petre Antonescu, Toma Dobrescu și Grigore Călinescu.

Președinte, Gr. Cerkez.

Vice-Președinți: L. Negrescu, St. Ciocârlan, I. Berindey, P. Antonescu, Toma Dobrescu, Gr. Călinescu.

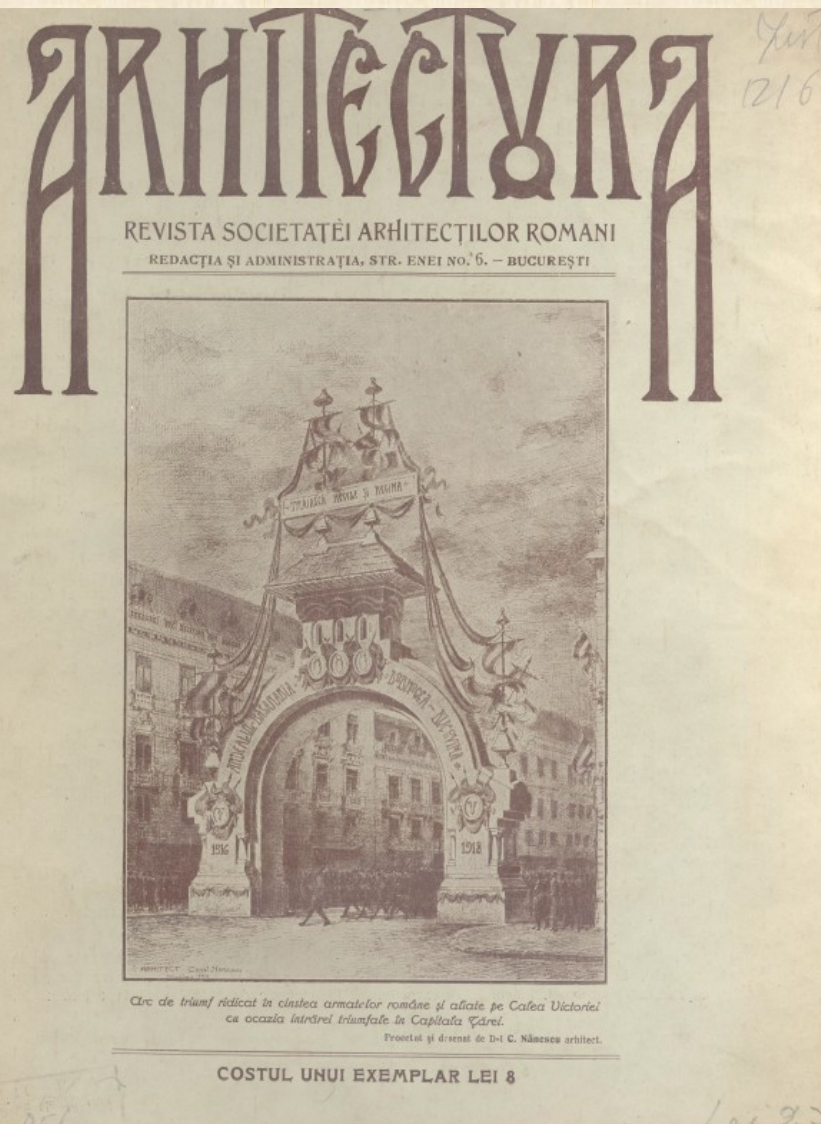
Membrii: St. Burcuș, I. Trajanescu, D. Renard, Sim. Vasilescu, Sc. Petculescu, Paul Smarandescu.

Secretar general: St. Ciortan

Secretari de ședință: N. Stănescu, Fl. Stănculescu.

În 1919, numărul de după Marele Război onorează amintirea arhitecților Al. Zagoritz și Gh. Lupu, căzuți pe câmpul de onoare.

La 3 martie 1919, avea loc *Adunarea extra-ordinară a SAR*, în care se cerea organizarea completă și unitară a profesiei de arhitect într-un **Corp al Arhitecților**, care după 40 de ani de solicitări continue a fost înființat de abia în mai 1932, când Parlamentul țării a votat **Legea de înființare și organizare a Corpului Arhitecților**, în noiembrie a fost aprobat și Regulamentul legii, întocmit de Ministerul Instrucțiunii Publice, Cultelor și Artelor, iar la 1 decembrie 1932 a avut loc ședința de constituire a Corpului Arhitecților din România.

Statie Ciortan a fost ales primul decan al Corpului și Ion D. Enescu (președintele SAR) a primit funcția de prim-prodecan al Corpului.

DELA SOCIETATEA ARHITECȚILOR ROMANI

COMITETUL S. A. R.

Președinte: P. Antonescu, *Vice-președinți:* P. Smărăndescu și St. Ciortan, *Casier:* S. Vasilescu, *Secretar:* N. Stănescu, *Membri:* Berindey I. D., Hârjea D., Lăzărescu E., Marica Dalia, L. Negrescu, Ștefănescu Victor, Ion D. Trajaneșcu.

JURUL DE ONOARE AL S. A. R.

Președinte: I. D. Berindey, *Membri:* St. Ciortan, St. Barcuș, V. G. Ștefănescu, Victor Simionescu.

COMISIUNEA CELOR ZECE MEMBRI

Însăreinați cu întocmirea memorialului pentru revindicările profesiei de arhitect.

Președinte: St. Barcuș, *Membri:* Ciortan St., Cerkez Cristofi, Cerkez Gr. G., Marica Dalia, Renard D., Smărăndescu P., Ștefănescu Victor, Ion D. Trajaneșcu, Vasilescu Simion.

COMITETUL REVISTEI «ARHITECTURA»

Membri: Berindey I. D., Marica Dalia, P. Smărăndescu, V. G. Ștefănescu, Ion D. Trajaneșcu, S. Vasilescu, *Secretar:* C. Nănescu.

BUGETUL

SOCIETĂȚII ARHITECȚILOR ROMANI PE ANUL 1919

A. Venituri.

1. Cotizațiile membrilor pe anul 1919 = $112 \times 60 =$	6.720.—
2. Restanțele cotizațiilor și taxelor de inseriere = 20.350 lei. Se evaluează încasările probabil la lei	3.000.—
3. Capoane de Efecte Publice din depozitul Casei de Depanări (15.400 proc. 4% și 5%) Capoane neincasate din Octombrie 1916 (9 trimestre) lei 1692. Capoane de încasat pe anul 1919 (4 trimestre) lei 752	2.444.—
4. Din vânzarea eventuală a publicațiilor ce posedă societatea lei	100.—
5. Excedentul probabil al vânzării revistei pentru acoperirea creditului acordat de societate prin bugetul 1916	4.000.—
6. Despăgubiri—Pagubele suferite de societate lei 5684—pentru buget	1.—
Total	16.265.—

B. Cheltuieli.

1. Imprimări.	600.—
2. Corespondență, timbre, etc.	300.—
3. Cheltuieli de birou	150.—
4. Localul societății: material, laminat, încălzit	500.—
5. Onorariu de serviciu	100.—
6. Salariul impiegatului caprius și lucrările pentru revistă la 150 lei lunar	1.800.—
7. Salariul fix al încasatorului caprius și revista la 50 lei lunar	600.—
8. Remiza încasatorului 8% la $(6.720 + 3000) = 9720$ la 8% lei	776.60
9. Premial la școala superioară de Arhitectură	200.—
10. Neprevăzute	500.—
Total	5.526.60

p. Președinte, CIORTAN

Casier, SIM. VASILESCU

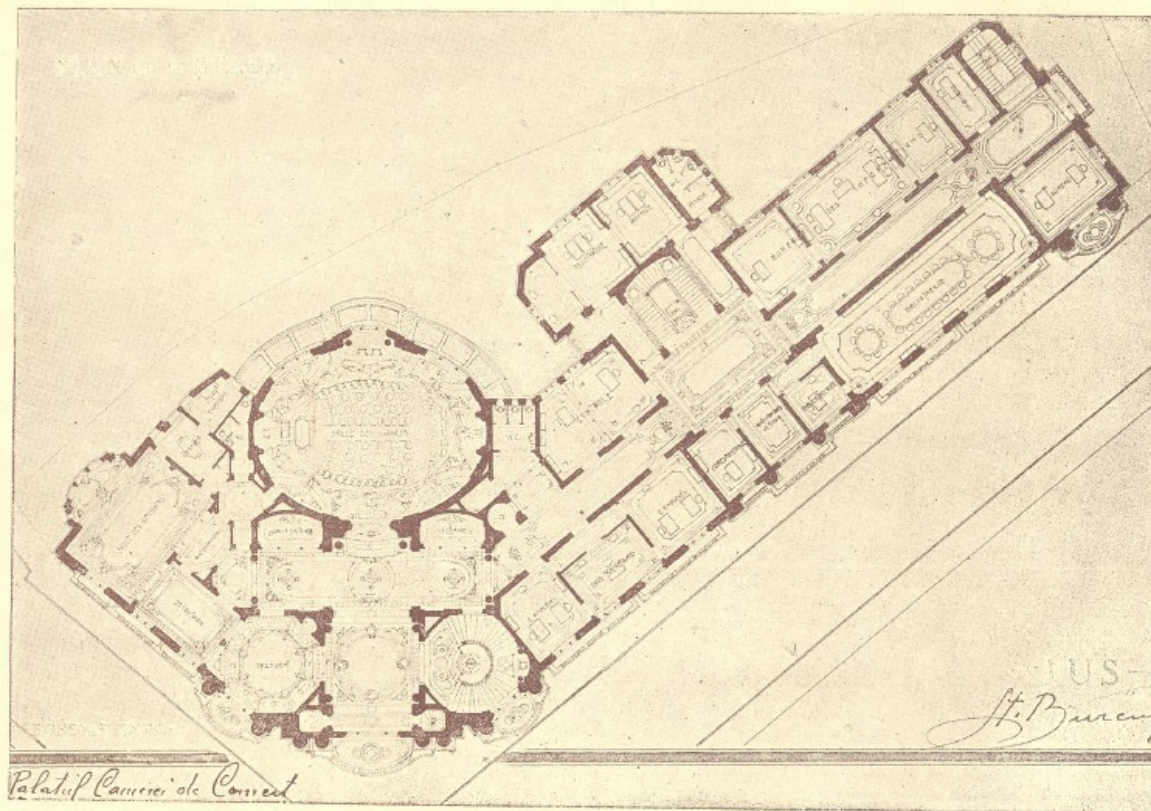
PALATUL BURSEI ȘI AL CAMEREI DE COMERȚ DIN BUCUREȘTI

această clădire monumentală a capitalei este opera D-lui St. Barcuș, care în anul 1907 a obținut premial I, din 14 concurenți, la concursul internațional deschis pentru această lucrare. Concepută în stil Ludovic XVI modern, coprinde la parter Sala

societăți comerciale; actualmente este ocupat de Cereale Industrial și Comercial.

Exceția clădirii s'a făcut cu materiale alese; toate planșurile din beton armat, iar fațadele în piatră artificială. Valoarea totală a lucrărilor a costat 1.400.000, din cari

Planul Parterului.

Proiect întocmit de D-l St. Barcuș arhitect.

Al doilea Congres General al Arhitecților din România s-a desfășurat în localul Camerei de Comerț, în 11 martie 1924 și a dezbătut:

- Legea Corpului Arhitecților din serviciile publice aprobată în 1921, de Ministerul Lucrărilor Publice și ulterior, promulgată de Regele Carol al II-lea prin Înaltul Decret Regal nr. 1607 din 9 mai 1932 și publicată în Monitorul Oficial nr. 103 din 12 mai 1932.
- Stabilirea dreptului de semnătură;
- Criza locuințelor;
- Sistemizarea, estetica, edilitatea, salubritatea Capitalei și Regulamentul de construcții;
- Restaurarea monumentelor istorice.

Al treilea Congres General al Arhitecților din România s-a desfășurat în 27-29 mai 1928 în spațiile Școlii de Arhitectură din București și a luat în discuție:

- Îngrădirea titlului de arhitect;
- Expertizele;
- Onorariile arhitecților;
- Rolul arhitectului și antreprenorului;
- Reglementarea concursurilor publice de arhitectură;
- Problema sistemizării orașelor;
- Problema locuințelor.

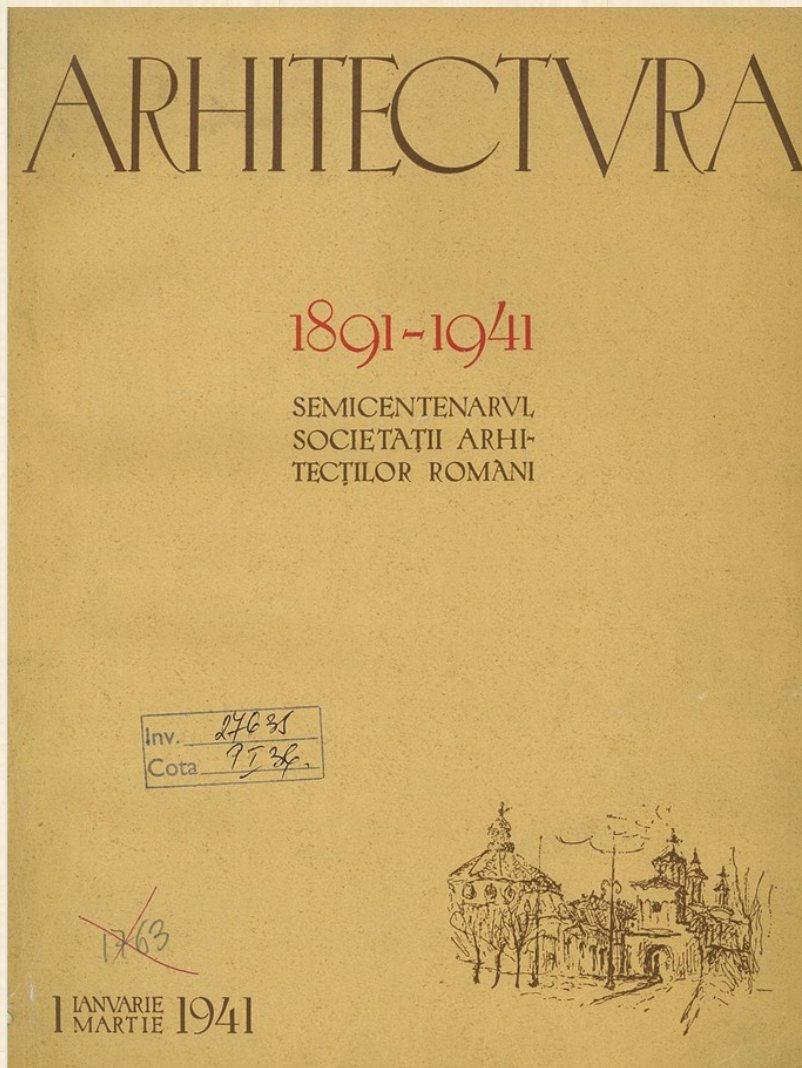
Președinții Societății Arhitecților Români

De-a lungul existenței sale, Societatea Arhitecților Români a avut următorii preșe

- Alexandru Orăscu – 1891-1894
- Alexandru Săvulescu – 1895-1902
- Ion Mincu – 1903-1911
- Petre Antonescu – 1912
- Ion N. Socolescu – 1912-1913
- Grigore Cerkez – 1913-1918
- Petre Antonescu – 1919-1921
- Ștefan Burcuș – 1922-1924
- Spiridon Cegăneanu – 1925-1926
- Jean Pompilian – 1926-1927
- Ștefan Burcuș – 1928
- Statie Ciortan – 1929-1932
- Ion Mircea Enescu – 1933-1941.

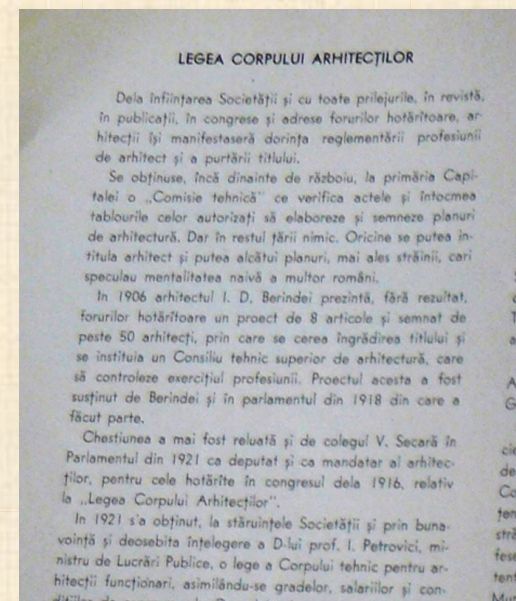

Numărul jubiliar 1/1941, ianuarie-martie

În ianuarie-martie 1941, revista publică un număr jubiliar dedicat semicentenarului SAR (și arhitecturii din teritoriile pierdute în anul 1940).

În articolul „După o jumătate de veac“, referindu-se la legea Corpului Arhitecților, arhitectul Ion D. Enescu amintește eforturile înaintașului său ilustru, Ion D. Berindey – în 1906 arhitectul „I. D. Berindey prezintă, fără rezultat, forurilor hotărâtoare un proiect de 8 articole și semnat de peste 50 arhitecți, prin care se cerea îngrădirea titlului și se instituia un Consiliu tehnic superior de arhitectură, care să controleze exercițiul profesiei. Proiectul acesta a fost susținut de Berindey și în parlamentul din 1918 din care a făcut parte.”

Pagina 7 a revistei din 1941 evocă momentul constituirii SAR la 26 februarie 1891, actul său constitutiv, primele subiecte (*chestiuni, puse la ordinea zilei*), respectiv:

- 1) Recunoașterea Societății ca persoană morală
- 2) Localul Societății
- 3) Înființarea unei Școli de Arhitectură
- 4) Consiliul tehnic al Arhitecturii.

Numărul jubiliar al revistei dedică un capitol aparte unor scurte biografii ilustrate ale marilor fondatori ai Societății, constituind o adevărată frescă a arhitecturii românești de la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX.

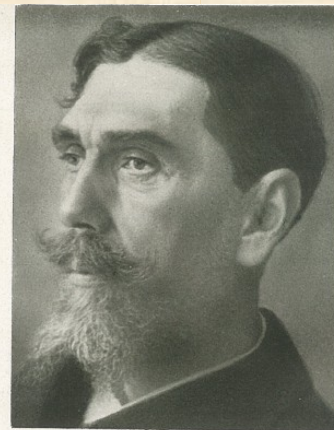
...ce s'a hotărât.
Iată actul constitutiv al Societății :

„Subsemnații arhitecți întruniți în seara de 26 Februarie 1891 am luat în discuție chestiunea înființării unei societăți de arhitecți români, și după ce s'a discutat pe de o parte, rolul ce ar putea să-l aibe o atare societate, punând întrucâtva la adăpost. interesele ce decurg zilnic din lucrările ce iau din ce în ce mai întinsă propășire, iar pe de alta, de a da impulsione, de a da viață corpului nostru de arhitecți, ce astăzi se găsește risipit, s'a hotărât înființarea unei societăți de arhitecți.

CEGĂNEANU

ION MINCU

(1851 - 1912)

Subiectele/ temele tratate în revistă între anii 1906-1944

- **Societatea Arhitecților Români (SAR)** – revista este organul SAR și va susține interesele și idealurile forului care i-a dat naștere.
- **Arhitectura. Profesia** (organizații, manifestări, legislație, concursuri ...
 - necesitatea organizării unui corp al arhitecților,
 - îngrădirea practicării profesiei de arhitect
 - raporturile arhitecți români vs. străini
 - reglementarea concursurilor publice pentru obiective arhitecturale de mare însemnătate
- **Proiecte și programe de arhitectură și urbanism**
 - tema locuințelor tip rurale și urbane se dezvoltă după Primul Război Mondial (Florea Stănculescu, Ion D. Traianescu).
 - în deceniul IV, stilul proiectelor prezentate este tot mai adesea unul modern.

DE LA ȘCOALA SUPERIOARA DE ARHITECTURA

Consiliul profesoral al Școlii Superioare de Arhitectură întrunindu-se în ședința dela 1 Aprilie 1916 — a judecat lucrările de Arhitectură și schițe, executate de elevi în cursul trimestrului al II-lea și a acordat următoarele valori:

Desemn arhitectural anul al II-lea pregătitor

Elementele ordinului Doric — planșe refăcute conform procesului verbal No. 21 din 16 Ianuarie 1916:

Au obținut câte o mențiune elevii: Dumbrăveanu Lucia, Pompeiu Marcel, Fiedler Albert, Aprihăneanu N.

La porticul Doric — între două clădiri:

Au luat câte o mențiune elevii: Aprihăneanu N., Duțulescu C., Costescu Em., Ipcar Mircea, Gabrielescu Adr., Hergot D-tru, Dumbrăveanu Lucia, Pompeiu Marcel, Audisio Gh., Dudescu Radu, Dragu C., Peternelli Virgil.

La studiul comparativ între ord. Ionic Grec și Roman

Au obținut mențiunea I-a elevii: Audisio Gh., Peternelli V.

Iar câte o mențiune elevii: Gabrielescu Adr., Dumbrăveanu L., Hergot D-tru, Aprihăneanu N., Pompeiu Marcel, Ipcar Mircea, Dudescu Radu, Costescu Em.

Anul I-ii de Arhitectură

Proiectul — «o poartă de intrare într'un parc»

Au obținut mențiune I-a elevii: Vimer Paul, Maller Marcel, Ganciu Eug.

Iar câte o mențiune elevii: Delavrancea H.

La proiectul «O casă de economie»

Au obținut mențiunea I-a elevii: Ioanovici Ant. Iar câte o mențiune elevii: Mandi Ionel, Vimer Paul, Ganciu Eug., Duțulescu Cost., Maller Marcel, Delavrancea H.

Concurs de Schițe, anul I de Arhitectură

Subiectul — O fântână

Au obținut o mențiune: Lupus Aureliu.

Subiectul: O stațiune de tramvai

Au obținut câte o mențiune elevii: Delavrancea H., Maller Marcel, Grosu Adrian.

Subiectul: Un pod de piatră în munți

Au obținut câte o mențiune elevii: Delavrancea H., Maller Marcel, Grosu Adrian.

Anul al II-lea de Arhitectură

Proiectul: O Școală de Arte și Meserii

Au obținut câte o mențiune elevii: Fridman Maria, Magheru M., Hogas Gh., Reisz Fr., Gheaciu Achil, Andrescu M., Ionescu Gh.

Proiectul: Servicii la o Mitropolie (Muzeu)

Au obținut mențiunea I-a elevii: Andrescu Maria, Feldstein I.

Iar câte o mențiune elevii: Fridman Maria, Rădulescu Al. V., Reisz Fr., Magheru M., Zlatian D-tru, Hogași Gh., Gheaciu Achil.

Concurs de Schițe, Anul II-lea de Arhitectură

Subiectul — «O fântână în munți»

Au obținut câte o mențiune elevii: Magheru Marcel, Feldstein I., Cănanău C.

«Rampa unei scări de Onoare»

Au obținut câte o mențiune elevii: Magheru M., Onișor Tiberiu, Rădulescu M. V., Zlatian D-tru, Feldstein I., Cănanău C., Hogaș Gh.

«Cruce pe o clopotniță»

Au obținut câte o mențiune elevii: Magheru M., Zlatian D-tru, Feldstein I.

«Ușa Casei unui țăran bogat»

Au obținut mențiunea I-a elevii: Zăgănescu Ada, Rădulescu M. V.

Iar câte o mențiune elevii: Magheru M., Feldstein I., Onișor Tiberiu, Cănanău C., Fridman Maria, Popescu M. M., Ghiaciu Achil, Hogași Gh.

«Un afiș de serbare»

Au obținut câte o mențiune elevii: Rădulescu M. V., Popescu M. M., Ganciu Eug., Hogaș Gh., Vimer Paul.

Subiectele/ temele tratate în revistă între anii 1906-1944

- Elemente de teoria arhitecturii, eseistică.
- Stiluri în arhitectură, stil național, tradiționalism și modernism
- Istoria arhitecturii, restaurarea monumentelor
- Arhitectură și artă. Arhitectura ca artă. Istoria artei.
- Tehnică și tehnologie în construcții, detalii tehnice.
- Învățământul de arhitectură.
- Sistematizare, urbanism, probleme edilitare.
- **Poziție ideologică** – revista a oglindit cu precădere numai o anumită fațetă a fenomenului arhitectural românesc, aceea care a corespuns opticii naționaliste a majorității membrilor săi.

Bufetul dela Sosea (Kiseleff), Opera lui I. Mincu.

DIN ZORILE STILULUI ROMÂNESC

Bufetul de la Șosea, arh. Ion Mincu

Revista după 1948....

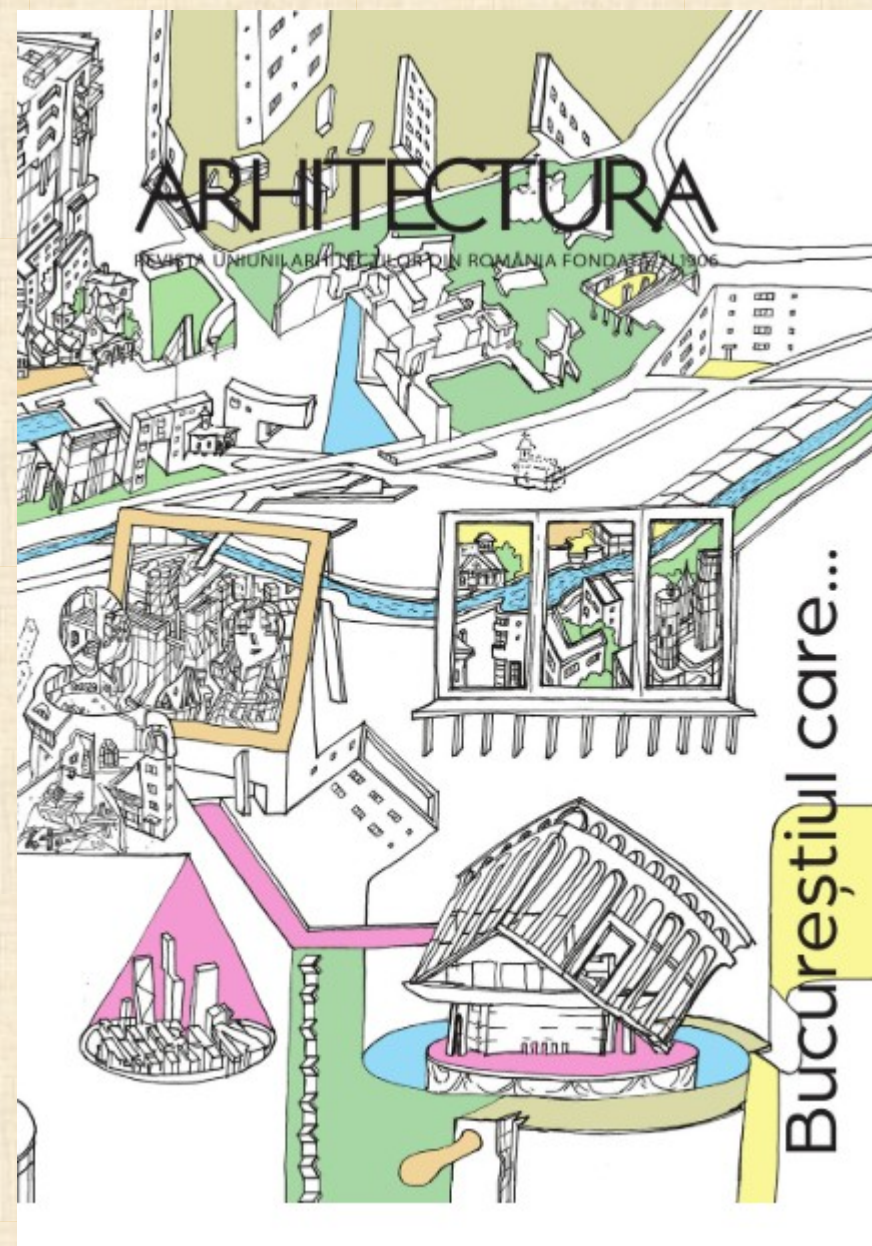
În **1948** Societatea Arhitecților și Colegiul Arhitecților au fost desființate, iar arhitecții au putut deveni membri ai Asociației științifice a Tehnicienilor, care a apărut în urma fuzionării din **1949** dintre *Societatea Politehnică* (înființată în 1881) și *Asociația Generală a Inginerilor din România - AGIR* (înființată în 1918) și care s-a transformat la primul congres din anul 1951 în **ASIT – Asociația Științifică a Inginerilor și Tehnicienilor**.

În 1952, după întreruperea provocată de război și schimbarea regimului politic s-a înființat Uniunea Arhitecților, al cărei președinte până în 1966 a fost **Duiliu Marcu**.

I-au urmat la conducerea Uniunii Arhitecților:

- Pompiliu Macovei (1966-1971),
- Cezar Lăzărescu (1971-1986),
- Mircea Dima (1986-1989),
- Alexandru Beldiman (1990-1999),
- Ștefan Lungu (2002-2004, 2007-2008 și interimar mai-dec. 2008),
- Peter Derer (2004-2007, 2009-2012),
- Ștefan Ghenciulescu (interimar ian.-oct. 2009),
- Viorica Curea (2012-2016) și
- Ileana Tureanu (din 2016).

- În perioada comunistă, revista *Arhitectura*, înființată în 1906, a apărut în 1952 sub egida Uniunii Arhitecților cu titlul *Arhitectura R.P.R.*, până la nr. 4/1965 de când din titlu s-a scos specificația R.P.R.
- Din 1959 a apărut cu regularitate de 6 numere pe an, avându-l ca redactor șef, până în 1971, pe arh. Marcel Melicson.
- În anul 1975, revista *Arhitectura*, avându-l ca redactor șef între 1972-1981, pe arh. Mircea Lupu, a primit premiul III (medalia de bronz) la Concursul revistelor de arhitectură de la Madrid.
- Între 1981-1989, redactor al revistei a fost arh. Ștefan Radu (Fică) Ionescu. După 1990, sub diferite conduceri ale redacției, revista *Arhitectura* a apărut în continuare, ajungând cu o numerotare din 1906 la nr. 3-4/2026 (723-724), în prezent.

Revista „Arhitectura“ este cea mai importantă și mai reprezentativă publicație de arhitectură din țara noastră, fiind una dintre sursele cele mai importante pentru cercetarea istorică, un adevărat bun de patrimoniu și sursă documentară esențială atât pentru profesioniști, cât și pentru iubitorii patrimoniului construit.

BIBLIOGRAFIE

- Prof. dr. arh. Nicolae Lascu, *Societatea Arhitecților Români. 1891-1947. Câteva repere istorice*, în BIUAR aprilie-mai 2016.
- Nicolae Lascu, *Societatea Arhitecților Români și statutul arhitectului*, Societatea Arhitecților Români și statutul arhitectului
- Gabriela Tabacu, *Revista Arhitectura. Studiu monografic și indici. 1906-1944*, Editura Humanitas. București, 2008.
- Revista ARHITECTURA
- Arhiva de Arhitectură, ed. Oana Marinache, *Corpul Arhitecților din România*, Editura Istoria Artei, București, 2022
- Dosarul 4451-7, Fondul Saint-Georges al Bibliotecii Naționale a României, Colecții Speciale, Arhiva Istorică - Școala Superioară de Arhitectură – notă privind participarea la Expoziția din 1906.

Vă mulțumesc pentru atenție!

Lect. univ. dr. arh. Sidonia Teodorescu
sidoniat@yahoo.com